

1)

2) Znaczenie patriotyzmu we współczesnym świecie

a) 1. Cele lekcji

i)a) Wiadomości

Uczeń:

- zna znaczenie pojęcia „patriotyzm”,
- zna różne znaczenia patriotyzmu,
- odróżnia bycie patriotą od bycia obywatelem,
- zna zjawiska i działania zarówno patriotyczne jak i przeczące patriotyzmowi.

ii)b) Umiejętności

Uczeń:

- wykazuje umiejętność dyskusowania na temat problemu patriotyzmu,
- umie odnieść teoretyczny problem etyczny do kontekstu praktycznego,
- umie dokonać analizy i interpretacji tekstu i wydobyć z niego podstawowe informacje,
- nabywa umiejętności tworzenia prezentacji w Power Poincie.

c) Podstawy

Lekcja realizuje podstawę programową w zakresie:

- celów edukacyjnych – kształtuje refleksyjną postawę tak istotnej kwestii moralnej, jaką jest patriotyzm; umożliwia podjęcie odpowiedzialności za siebie i innych,
- zadań szkoły – ułatwia nawiązywanie więzi z własnym krajem oraz kulturą ukazuje znaczenie patriotyzmu i wartości z nim związanych dla rozwoju osobistego człowieka i jego relacji z innymi; umożliwia rozwój umiejętności prezentacji własnego stanowiska w dialogu z innymi,
- treści – należy do bloku tematycznego „samowychowanie jako droga rozwoju”,
- osiągnięć – uczy dokonywania wyboru wartości oraz stosowania zasad harmonijnego współżycia i współistnienia ze środowiskiem społecznym.

b) 2. Metoda i forma pracy

Ćwiczenie aktywizujące akrostych, krótki wykład, dyskusja klasowa (praca w grupie), prezentacja multimedialna.

c) 3. Środki dydaktyczne

- Komputer, rzutnik, program Power Point,

- karta pracy ucznia.

d)4. Przebieg lekcji

i)a) Faza przygotowawcza

Na zajęciach poprzedzających nauczyciel zadaje do domu przygotowanie przez wybranych uczniów prezentacji multimedialnej (wraz z pytaniami do dyskusji) w oparciu o dwa testy: Tazbira *Śłużba ojczyźnie, służba sakiewce* i Urbanka *Święta odrobione*. Przed zajęciami przygotowuje komputer i rzutnik. Na zajęciach zapoznaje uczniów z tematem lekcji i informuje o celu zajęć. Informuje o formalnym przebiegu zajęć: ćwiczeniu aktywizującym „akrostych”, krótkim wykładzie w fazie wstępnej lekcji oraz o późniejszej dyskusji na temat patriotyzmu i prezentacjach multimedialnych.

ii)b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi o wykonanie akrostychu znajdującego się na karcie pracy. Uczniowie wypisują wyrazy kojarzące się ze słowem patriotyzm zaczynające się na poszczególne litery tego słowa. Nauczyciel następnie zapisuje pomysły uczniów na tablicy. Uczniowie wyjaśniają sposób skojarzenia i próbują zbudować na bazie wypisanych wyrazów definicję patriotyzmu.

2. Nauczyciel zapoznaje uczniów z definicją patriotyzmu ze *Słownika polityki*. Uczniowie porównują swoją definicję ze słownikową.

3. Uczniowie prowadzą dyskusję wokół różnych znaczeń patriotyzmu i znaczenia patriotyzmu we współczesnym świecie.

- Czy dostrzegacie w polskim społeczeństwie zjawisko patriotyzmu?
- Czy czujecie się patriotami?
- Czy łatwo jest dziś być patriotą?
- Jakie zjawiska i działania postrzegacie jako patriotyczne?
- Jakie zjawiska i działania przeczą patriotyzmowi?
- Czy są w naszym otoczeniu zjawiska i działania pseudopatriotyczne?
- Czy być patriotą i być obywatelem jest tym samym?

4. Uczniowie dokonują przygotowanej w Power Poincie prezentacji stworzonej na bazie testów Tazbira i Urbanka. Odbywa się dyskusja na bazie przygotowanych przez recenzentów pytań.

iii)c) Faza podsumowująca

Nauczyciel ocenia jakość prezentacji. Podsumowuje treść zajęć: podkreśla wagę patriotyzmu jako wartości, jaką warto przyjąć w swoim systemie moralnym i różnicę między patriotyzmem i działaniami pseudopatriotycznymi. Kładzie nacisk na konotację patriotyzmu z odpowiedzialnością.

e)5. Bibliografia

1. Bogusz J., Kosyrz Z., *Kształtowanie postaw patriotyczno-obronnych młodzieży*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1979.

2. Czerwiński J., *Patriotyczne i obywatelskie wychowanie w szkole*, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza; Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego, Poznań 1974.
3. Iniewski F., *Ogólne prawidłowości wychowania patriotycznego uczniów w szkole*, WSiP, Warszawa 1985.
4. Kołtowski K., *Rzecz o wychowaniu patriotycznym*. - Wrocław [i in.] : Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1974.
5. Mankowicz M. (red.), *Słownik polityki*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1996.
6. Szmulik B., *Patriotyzm*, w: Chmaj M., Sokół W., *Mały leksykon politologiczny*, Lubelskie Towarzystwo Naukowe, Lublin 1996.
7. Tazbir J., *Służba ojczyźnie, służba sakiewce*, *Polityka* 2/2004.
8. Urbanek M., *Święta odrobione*, *Polityka* 18/2002.

f)6. Załączniki

i)a) Karta pracy ucznia

P.....

A.....

T.....

R.....

I.....

O.....

T.....

Y -----

Z.....

M.....

...

ii)b) Materiały pomocnicze nauczyciela

1. Definicja słownikowa „patriotyzmu”:

„Patriotyzm – określenie stanu emocjonalnego uznającego doniosłość interesu ojczyzny i narodu bez deprecjonowania praw innych narodów, postawa nasycona miłością i szacunkiem do własnego kraju i narodu. Jest to specyficzna forma solidarności z narodem, z którą wiąże się określone obowiązki. Służba w sprawie ojczyzny czy narodu wymaga ponoszenia wysiłku na ich rzecz, a nawet gotowości do ofiar, gdy zagrożony jest byt narodowy czy suwerenność państwa. Wynaturzeniem patriotyzmu jest szowinizm zwany często „fałszywym patriotyzmem”. Nie zawsze do pogodzenia jest kosmopolityzm

(stawiający wyżej interes ludzkości niż ojczyzny) zwłaszcza gdy przybiera postać ściśle określonej doktryny lub ideologii.”

(Mankowicz, 1996)

2. Akrostych – przykładowe wyrazy:

P . . . polskość, przeszłość, prawo, prawda, powstanie, pamięć

A . . . autentyzm, akceptacja, aprobata,

T . . . tożsamość, tolerancja, tragedia,

R . . . rodzina, romantyzm, religia, rozsądek, ród, rewolucja

I . . . identyfikacja, ideologia, idea, indoktrynacja

O . . . ojczyzna, obyczaje, ojciec, organizacja, obowiązek, obywatel, obrona

T . . . tradycja, towarzysz, tkliwość

Y -----

Z . . . zaangażowanie, zwycięstwo, ziemia, znaczenie, zbroja

M . . . miłość, matka, mądrość, myśl, modlitwa

g)

h)7. Czas trwania lekcji

90 minut (2x45 minut)

i)8. Uwagi do scenariusza

Brak